

Provinciaal Blad 1997-11

Provinciale Staten van Noord-Holland

gezien het voorstel van gedeputeerde staten;

gelet op de artikelen 27, 33, 38 en 40 van de Archiefwet 1995 en artikel 45 van de Politiewet 1993;

besluiten:

- I** Per 1 februari 1997 in te trekken: de Regeling betreffende de zorg voor de archiefbescheiden van de provinciale organen, voorzover deze niet zijn overgebracht naar een rijksarchiefbewaarpplaats, alsmede het toezicht op deze zorg, zoals vastgesteld bij besluit van provinciale staten van 9 april 1973, nr. 29;
- II** Vast te stellen de navolgende verordening: "Verordening betreffende de zorg voor de archiefbescheiden van de provinciale organen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de rijksarchiefbewaarpplaats en het toezicht door gedeputeerde staten op de zorg voor de archiefbescheiden van de gemeenten, de waterschappen, de lichamen of organen ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de politie (Archiefverordening van de provincie Noord-Holland)".

Archiefverordening van de provincie Noord-Holland

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze verordening en de daarop berustende voorschriften wordt verstaan onder:

- a *de wet*: de Archiefwet 1995;
- b *provinciale organen*: de overheidsorganen, bedoeld in artikel 1, onder b van de wet, voor zover genoemd in de Provinciewet, met uitzondering van de commissaris van de Koningin voor zover het de archiefbescheiden betreft voor welke hij ingevolge artikel 23, tweede lid, van de wet zorgdraagt;
- c *de inspecteur*: de overeenkomstig artikel 28 van de wet benoemde provinciale inspecteur, alsmede degenen die machtiging hebben gekregen hem te vervangen;
- d *zorgdrager*: degene die ingevolge artikelen 30, 35 en 40 van de wet en artikel 45 van de Politiewet is belast met de zorg voor de archiefbescheiden, voor zover het toezicht bij gedeputeerde staten berust;
- e *beheerders*: degenen die ingevolge artikel 3 zijn belast met het beheer van de archiefbescheiden van de provinciale organen en de lichamen en organen ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, aan welke door één of meer provincies wordt deelgenomen, voor zover die archiefbescheiden nog niet naar de archiefbewaarpplaats zijn overgebracht en deze verordening daarop van toepassing is;
- f *beheerseenheid*: een door gedeputeerde staten als zodanig aan te wijzen organisatieonderdeel;
- g *informatiesysteem*: systeem van documentatie, procedures, apparatuur en programmatuur, met behulp waarvan archiefbescheiden kunnen worden vervaardigd, bewerkt, verzonden, ontvangen en geraadpleegd.

Hoofdstuk II De zorg van gedeputeerde staten voor de archiefbescheiden

Artikel 2

Gedeputeerde staten dragen zorg voor het inrichten en in stand houden van voldoende en doelmatige archiefruimten.

Artikel 3

Gedeputeerde staten dragen zorg voor het aanwijzen van degenen die belast zijn met het beheer van archiefbescheiden van de provinciale organen die nog niet naar de archiefbewaarplaats zijn overgebracht.

Artikel 4

Gedeputeerde staten dragen zorg voor de aanstelling van voldoende deskundig personeel voor de werkzaamheden verbonden aan het beheer van de archiefbescheiden van de provinciale organen, die nog niet naar de archiefbewaarplaats zijn overgebracht.

Artikel 5, eerste lid

Gedeputeerde staten dragen er zorg voor dat de vervaardiging en bewaring van archiefbescheiden geschiedt op zodanige wijze, dat het behoud van deze bescheiden voldoende is gewaarborgd.

Artikel 5, tweede lid

Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de vervaardiging van bescheiden bestemd voor een overheidsorgaan of andere belanghebbende, van welke bescheiden redelijkerwijze kan worden aangenomen dat zij voor dezen als archiefbescheiden voor blijvende bewaring in aanmerking komen.

Artikel 6

Gedeputeerde staten dragen er zorg voor, dat jaarlijks op de provinciale begroting voldoende middelen worden geraamd ter bestrijding van de kosten die aan de zorg voor de archiefbescheiden zijn verbonden.

Artikel 7

Gedeputeerde staten stellen voorschriften vast voor het beheer van de archiefbescheiden van de provinciale organen die nog niet naar de archiefbewaarplaats zijn overgebracht, gehoord de statencommissie voor Maatschappelijk Welzijn en Cultuur.

Artikel 8

Gedeputeerde staten doen tenminste éénmaal per twee jaar aan provinciale staten verslag omtrent hetgeen zij hebben verricht ter uitvoering van artikel 27 van de wet. Zij leggen daarbij over het verslag, bedoeld in artikel 11.

Hoofdstuk III De inspecteur

Artikel 9

De inspecteur is bevoegd, ter uitoefening van het hem bij of krachtens artikel 28, eerste lid, artikel 33, eerste lid en artikel 38, eerste lid, van de wet opgedragen toezicht, onderscheidenlijk taken verband houdende met het toezicht, zich onder handhaving van zijn verantwoordelijkheid te doen vervangen door aan hem ondergeschikte ambtenaren, die in het bezit zijn van een diploma archivistiek als bedoeld in artikel 22 van de wet.

Artikel 10

Gedeputeerde staten stellen vast binnen welke tijdvakken de inspecteur tenminste eenmaal de archiefbescheiden en de ruimten waarin deze worden bewaard, inspecteert.

Artikel 11

De inspecteur doet eenmaal per twee jaar aan gedeputeerde staten verslag betreffende de bij de beheerders en zorgdragers uitgevoerde inspecties.

Hoofdstuk IV Toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van provinciale organen, welke niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarloaats

Artikel 12

De inspecteur ziet erop toe, dat het beheer van de archiefbescheiden van de provinciale organen, welke niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarloaats geschiedt overeenkomstig de bepalingen van de wet en de ter uitvoering daarvan gegeven voorschriften.

Artikel 13, eerste lid

De beheerders verstrekken aan de inspecteur alle bescheiden en inlichtingen die noodzakelijk zijn voor een goede vervulling van zijn taak en verlenen de benodigde medewerking om inzicht te verschaffen in de ordening en de toegankelijkheid van archiefbescheiden en in de opzet en de werking van de systemen waarin deze archiefbescheiden zijn opgenomen.

Artikel 13, tweede lid

De inspecteur heeft met inachtneming van de voorschriften ten aanzien van de beveiliging van geheimen toegang tot de archiefbescheiden en de ruimten waarin deze zich bevinden.

Artikel 14

De inspecteur doet van zijn bevindingen bij de uitoefening van het toezicht mededeling aan de beheerders alsmede, indien hij hiertoe aanleiding vindt, aan gedeputeerde staten. Hij geeft daarbij aan welke voorzieningen naar zijn oordeel in het belang van een goed beheer moeten worden getroffen.

Artikel 15

De beheerders doen aan de inspecteur onverwijld mededeling van het voornemen tot:

- a opheffing, samenvoeging of splitsing van een provinciaal orgaan of beheerseenheid of overdracht van één of meer taken aan een ander overheidsorgaan of een rechtspersoon;
- b bouw, verbouwing, inrichting, of verandering van inrichting en ingebruikneming van ruimten als archiefruimte;
- c verandering van de plaats van bewaring van archiefbescheiden;
- d ontwerp, vervanging, aanschaf of invoering van een informatiesysteem;
- e vervanging van archiefbescheiden door reproducties;
- f vervreemding van archiefbescheiden.

Hoofdstuk V Toezicht op de zorg voor de archiefbescheiden van de gemeenten, de waterschappen, de lichamen of organen ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de politie

Artikel 16, eerste lid

De zorgdragers verstrekken aan gedeputeerde staten en de inspecteur alle bescheiden en inlichtingen die noodzakelijk zijn voor een goede invulling van hun taak en verlenen de benodigde medewerking om inzicht te verschaffen in de ordening en de toegankelijkheid van archiefbescheiden alsmede in de opzet en werking van de hulpmiddelen en systemen waarin deze zijn opgenomen.

Artikel 16, tweede lid

De inspecteur heeft met inachtneming van de voorschriften ten aanzien van de beveiliging van geheimen, toegang tot de archiefbescheiden en de ruimten waarin deze zich bevinden.

Artikel 17, eerste lid

De inspecteur deelt aan gedeputeerde staten mede, welke voorzieningen naar zijn oordeel door de zorgdragers moeten worden getroffen. Gedeputeerde staten geven, voor zover zij dit nodig oordelen, hiervan kennis aan de zorgdrager.

Artikel 17, tweede lid

De zorgdragers stellen gedeputeerde staten in kennis van de maatregelen, welke zij naar aanleiding van de kennisgevingen bedoeld in het eerste lid hebben getroffen.

Artikel 17, derde lid

Wanneer gedeputeerde staten van oordeel zijn, dat de verplichting voor de archiefbescheiden zorg te dragen onvoldoende wordt nagekomen, kunnen zij, nadat de zorgdrager de gelegenheid is geboden zijn zienswijze naar voren te brengen, bepalen voor welk tijdstip de door hen nodig geachte voorzieningen moeten zijn getroffen. De inspecteur brengt aan gedeputeerde staten ter zake verslag uit. Indien uit het verslag blijkt, dat nog niet of niet voldoende aan de verplichting is voldaan, dan kunnen gedeputeerde staten gebruik maken van de bevoegdheid bedoeld in artikel 34, eerste lid, en 39, eerste lid, van de wet.

Artikel 18

Gedeputeerde staten doen aan provinciale staten eenmaal per twee jaar verslag van het uitgeoefende toezicht op de zorgdragers; zij leggen daarbij het verslag, bedoeld in artikel 11, over.

Artikel 19, eerste lid

De zorgdragers geven aan gedeputeerde staten tijdig kennis van het voornemen tot het ordenen en beschrijven van archiefbescheiden, die berusten in een archiefbewaarplaats, waarvan het beheer niet is opgedragen aan een gemeentearchivaris of een waterschapsarchivaris in de zin van artikel 32 onderscheidenlijk 37 van de wet, tenzij het ordenen en beschrijven is opgedragen aan een persoon, die in het bezit is van een diploma archivistiek als bedoeld in artikel 22 van de wet.

Artikel 19, tweede lid

Gedeputeerde staten dragen er zorg voor, dat het ordenen en beschrijven van archiefbescheiden, bedoeld in het eerste lid, geschiedt onder toezicht van de inspecteur.

Artikel 20, eerste lid

De zorgdragers doen aan gedeputeerde staten tenminste tijdig mededeling van het voornemen tot:

- a opheffing, samenvoeging of splitsing van een overheidsorgaan of overdracht van één of meer taken aan een ander overheidsorgaan of een rechtspersoon;
- b uitlening van archiefbescheiden ingevolge artikel 18, eerste lid, van de wet indien deze voor langer dan zes maanden is voorzien;
- c bouw, verbouwing, inrichting, of verandering van inrichting en ingebruikneming van ruimten als archiefruimte;
- d verandering van de plaats van bewaring van niet naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden.

Artikel 20, tweede lid

Gedeputeerde staten stellen de inspecteur in kennis van de mededelingen bedoeld in het vorige lid, alsmede van de door de zorgdragers medegedeelde verordeningen, bedoeld in de artikelen 30, eerste lid, 32, tweede lid, 35, eerste lid, en 37, tweede lid, van de wet. Deze brief brengt indien hij daartoe aanleiding ziet advies uit aan gedeputeerde staten.

Artikel 20, derde lid

Gedeputeerde staten stellen de inspecteur in kennis van de voorzieningen die zij naar aanleiding van zijn advies hebben getroffen.

Artikel 21

Gedeputeerde staten winnen het advies in van de inspecteur inzake aanvragen door de zorgdragers tot:

- a machtiging tot vervanging van archiefbescheiden door reproducties;
- b machtiging tot opschorting van de overbrenging van archiefbescheiden ouder dan 20 jaar dan wel verlenging van deze machtiging;
- c machtiging tot het stellen door de zorgdragers van beperkingen op de openbaarheid van archiefbescheiden, langer dan voor 75 jaar;
- d goedkeuring van plannen voor de bouw, verbouwing, inrichting of verandering van inrichting van een archiefbewaarpplaats alsmede tot ingebruikneming van gebouwen of gedeelten van gebouwen als archiefbewaarpplaats.

Hoofdstuk VI Overige bepalingen

Artikel 22

De inspecteur kan aan gedeputeerde staten voorstellen doen inzake de bevoegdheid, bedoeld in artikel 29 van de wet.

Artikel 23, eerste lid

De inspecteur bevordert dat de zorgdragers voor het beheer van de naar de archiefbewaarpplaats overgebrachte archieven een archivaris aanstellen die in het bezit is van een diploma archivistiek, als bedoeld in artikel 22 van de wet.

Artikel 23, tweede lid

De inspecteur bevordert dat de zorgdragers voorzieningen treffen tot bevordering van de openbaarheid in de zin van de wet, met inachtneming van de beperkingen die daarop bij of krachtens de wet worden gesteld.

Hoofdstuk VII Slotbepalingen

Artikel 24, eerste lid

Deze verordening kan aangehaald worden als Archiefverordening provincie Noord-Holland.

Artikel 24, tweede lid

Deze verordening treedt in werking op 1 februari 1997.

Memorie van toelichting op de Provinciale Archiefverordening

Deze Archiefverordening sluit aan bij de Archiefwet 1995 (Stb. 276 en 277) en het Archiefbesluit 1995 (Stb. 671), en dient door provinciale staten te worden vastgesteld op grond van de in de aanhef genoemde artikelen in de Archiefwet 1995 en de Politiewet 1993.

Zij bestaat in hoofdzaak uit drie gedeelten, namelijk de regeling voor de zorg die gedeputeerde staten dragen voor de archieven van de provinciale organen, het toezicht op het beheer van deze archieven door de provinciale archiefinspecteur (verder aangeduid als inspecteur, zie artikel 1, onder d) en het toezicht door gedeputeerde staten op de zorg voor de archieven van lagere overheden.

Dit laatste onderwerp moet thans voor het eerst door de provinciale staten worden geregeld; onder de Archiefwet 1962 werd dit geregeld in de artikelen 55-63 van het uit 1968 daterende Archiefbesluit. Deze verordening is, evenals wet en besluit, niet alleen van toepassing op klassieke papieren archiefbescheiden, maar ook op moderne, digitale informatiedragers. De regeling is niet van toepassing op de archiefbescheiden van de commissaris van de Koningin, voor zover bedoeld in artikel 23, tweede lid, van de wet en artikel 182, eerste en tweede lid, van de Provinciewet.

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1

Begripsbepalingen zijn alleen uit de wet overgenomen als daaraan in deze verordening een meer specifieke betekenis moest worden toegekend.

Onder d: zorgdrager: hoewel ook gedeputeerde staten zorg dragen voor de archiefbescheiden van de provinciale organen, is het begrip hier beperkt tot lagere overheidsorganen, om in de wijze van toezichthouden door respectievelijk gedeputeerde staten en de inspecteur onderscheid te kunnen maken. Om dezelfde reden is het begrip "beheerders" beperkt tot beheerders van provinciale archiefbescheiden, hoewel ook de archiefbescheiden van lagere overheidsorganen een beheerder hebben.

Artikel 2

Een ministeriële regeling stelt op grond van artikel 13, vierde lid, van het Archiefbesluit 1995 vast, aan welke bouwkundige en inrichtingseisen deze ruimten moeten voldoen. Artikel 13, vierde lid, zal op een nader bij Koninklijk besluit te bepalen tijdstip in werking treden (artikel 24, tweede lid, van het Archiefbesluit 1995). Zie ook deze memorie van toelichting bij artikel 21.

Artikel 3

De archiefbewaarplaats is voor de provinciale organen de rijksarchiefbewaarplaats in de hoofdplaats van elke provincie, artikel 26, tweede lid, van de wet.

Artikel 5

Een ministeriële regeling stelt op grond van artikel 11, tweede lid, van het Archiefbesluit 1995 nadere regels omtrent de kwaliteit van en de procedures rond het materiële behoud van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden. Artikel 11 tweede lid zal op een nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip in werking treden (artikel 24, tweede lid, van het Ab 1995). Zodra dat gebeurt, kan het eerste lid van artikel 5 vervallen, waarbij het tweede lid als enige overblijft. Artikel 11 van het Archiefbesluit 1995 kent de in dit artikel bedoelde verplichting namelijk slechts ten behoeve van de interne archiefbescheiden. Uit overwegingen van behoorlijk bestuur en ter besparing van conserveringskosten voor de overheid als geheel achten wij dit te beperkt; als toezichthouder op lagere overheden heeft het college van gedeputeerde staten ook meer recht van spreken als het zichzelf dezelfde normen oplegt.

De provincie heeft als ontvanger van door andere overheden opgemaakte archiefbescheiden daarvan zelf ook profijt.

Artikel 7

De bedoelde voorschriften zijn die, welke in het nog vast te stellen Besluit Informatiebeheer zullen worden opgenomen.

Artikel 8, artikel 11, artikel 18

Binnen één zittingsperiode vernemen provinciale staten aldus tenminste tweemaal wat er op het gebied van de archiefzorg en het toezicht daarop heeft plaatsgevonden.

Artikel 10

Dit werd voorheen bepaald in artikel 58 van het thans vervallen Archiefbesluit.

Artikel 13, eerste lid, en artikel 16, eerste lid

De ontwikkelingen op het gebied van de moderne informatie-technologie hebben in de wet geleid tot een gewijzigde definitie van de term "archiefbescheiden". De wetgever heeft - binnen de formele betekenis van het begrip archiefbescheiden - bedoeld onder deze term alle op enigerlei wijze vastgelegde informatie te begrijpen inclusief die welke slechts via informatietechnologie opgevraagd kan worden. Ondanks de ruimere betekenis van "archiefbescheiden" kan de materie veelal met de traditionele bepalingen worden geregeld, zij het dat sommige begrippen een andere, ruimere inhoud hebben gekregen. Dat heeft onder andere gevolgen voor een term als "beheer". Zo zal het voor het toezicht op het beheer van machineleesbare gegevensbestanden niet meer voldoende zijn dat toegang tot de ruimte is verzekerd. De formulering betreffende de noodzakelijke medewerking is ontleend aan de artikelen 52 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en 45 van de Wet persoonsregistraties. Artikel 17 van het Archiefbesluit 1995 regelt op overeenkomstige wijze het door de algemene rijksarchivaris uit te oefenen toezicht op de rijks- en andere overheidsorganen.

Artikel 15, 17, 19, 20 en 21

Slechts die aspecten van de uitoefening van de archiefzorg en het archiefbeheer zijn hier vermeld, die bij constatering achteraf tot onevenredig hoge kosten zouden kunnen leiden, of die ernstige schade voor het behoud dan wel de openbaarheid van de archiefbescheiden en de rechtszekerheid van de burger tot gevolg zouden hebben. Zaken die bij de wet zijn geregeld zijn niet vermeld, zoals de verplichting van de lagere overheidsorganen tot onderwerping van de plannen voor bouw en inrichting van archiefbewaarplassen aan goedkeuring door gedeputeerde staten (artikelen 33, tweede lid, en 38, tweede lid, van de wet) en tot het vragen van een machtiging voor vervanging van archiefbescheiden door reproducties (artikel 7 van de wet) of de deelname door de inspecteur aan het ontwerpen van selectielijsten, artikel 3 van het Archiefbesluit 1995.

Artikel 17, derde lid, en artikel 19

Dit was voorheen geregeld in de artikelen 59 en 60 van het thans vervallen Archiefbesluit.

Artikel 21

De medewerking van gedeputeerde staten is hier vereist ingevolge (onder a) artikel 7 van de wet, (onder b) artikel 13, derde en vierde lid, van de wet, (onder c) artikel 15, vierde lid, van de wet, (onder d) artikelen 33, tweede lid, en 38, tweede lid, van de wet. Bij de goedkeuringsprocedures als bedoeld onder d worden tot het van kracht worden van artikel 13, vierde lid, van het Archiefbesluit 1995, de voorschriften voor de bouw en inrichting van archiefbewaarplassen en de verbouwing en wijziging van de inrichting gehanteerd. Deze zijn een uittreksel uit het Eindrapport van de Commissie Regeling Archiefruimten, ingesteld op verzoek van de minister van CRM door de Vereniging van Archivarissen in Nederland in 1980. Dit rapport is in 1982 gepubliceerd.

Het uittreksel is sindsdien verscheidene malen bijgewerkt, onder meer in verband met het Bouwbesluit in 1992.

Artikel 23

Deze artikelen geven de inspecteur als specifieke deskundige op het gebied van het beheer van overgebrachte archieven de mogelijkheid initiatieven te ontplooiën, respectievelijk inhoud te geven aan het provinciaal beleid tot het bevorderen van de kwaliteit van het archiefbeheer bij lagere overheden.

Samenvatting

De Provinciale Archiefverordening regelt:

- onze zorg voor de archiefbescheiden - in papieren zowel als in digitale vorm - van de provinciale organen voor zover deze bescheiden niet zijn overgebracht naar de rijksarchief-bewaarplaats, in de praktijk tot ze maximaal dertig jaar oud zijn; het toezicht op het beheer van deze archiefbescheiden door de provinciale archiefinspecteur;
- ons toezicht op de zorg voor archiefbescheiden - in papieren zowel als digitale vorm - van gemeenten, waterschappen, politieregio's en gemeenschappelijke regelingen, uitgevoerd door de provinciale archiefinspecteur.

Het laatste onderwerp moet thans voor het eerst door provinciale staten worden geregeld; onder de Archiefwet 1962 werd dit geregeld in het uit 1968 daterende Archiefbesluit.

Een zeer belangrijk aspect van de nieuwe Archiefwet is, dat behalve papieren ook digitale en overige gegevensbestanden er onder vallen. Dit zal bij alle overheidsorganisaties grote veranderingen in het informatiebeleid tot gevolg hebben. Immers, tot nu toe is nooit veel aandacht besteed aan de permanente bewaarbaarheid van digitale gegevens. Bij de provincie Noord-Holland is per 1 mei 1996, in samenwerking met Zuid-Holland en Utrecht, het Randstedelijk MLG-project (MLG=Machine Leesbare Gegevens) gestart, dat tot dergelijk nieuw beleid een aanzet moet geven. Dit project zal begin 1998 zijn afgerond.

Ten opzichte van de Archiefwet 1962 is onze rol als toezichthouder op de archiefzorg (voor papieren én digitale archieven) bij gemeenten, waterschappen, politieregio's en gemeenschappelijke regelingen versterkt. Bevoegdheden die onder de oude Archiefwet aan de minister of de Kroon waren opgedragen, zijn nu bij ons neergelegd. Hieronder valt de machtiging tot vervreemding en vervanging van archiefbescheiden van gemeenten, waterschappen etc. en tot beperken van de openbaarheid van deze archiefbescheiden ouder dan 75 jaar. Ook kunnen wij krachtens de nieuwe wet, na voorafgaand overleg, een sanctie van bewaring en beheer elders opleggen, in geval de onder ons toezicht vallende organen onvoldoende zorg voor hun archiefbescheiden dragen.

De voorgestelde verordening is conform het door het Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecteurs, in overleg met vertegenwoordigers van de VNG en de Kring van Archivarissen bij Lagere Overheden opgestelde model voor alle provincies.

De regeling is niet van toepassing op de archiefbescheiden van de commissaris van de Koningin, voor zover bedoeld in artikel 23, tweede lid, van de wet en artikel 182, eerste en twee lid, van de Provinciewet.

Principes van de Archiefwet 1995

In de nieuwe wet is ondubbelzinnig vastgelegd, dat ook niet-papieren bescheiden archieven zijn in de zin van de wet. Ook op digitale en andere registraties zijn dus de wettelijke normen voor bewaring in goede, geordende en toegankelijke staat en voor selectie en vernietiging van toepassing. Bij de provincies Noord- en Zuid-Holland en Utrecht loopt thans een onderzoekproject naar de aanwezige niet-papieren gegevensbestanden, met name die bestanden die voor permanente bewaring in

aanmerking komen. Dit project moet meer inzicht verschaffen in de problemen, die in verband met de permanente bewaring opgelost moeten worden. Het eindrapport van dit Randstedelijk MLG-project wordt begin 1998 tegemoet gezien. Openbaarheid en raadpleegbaarheid van de archieven zijn hoekstenen van de archiefwetgeving. Krachtens de nieuwe wet dienen archieven in principe wanneer ze twintig jaar oud zijn en niet voor vernietiging in aanmerking komen, overgebracht te worden naar de archiefbewaarpplaats. Daar zijn ze voor ieder kosteloos raadpleegbaar. Onder de oude wet was de termijn vijftig jaar. De drastische verkorting van de overbrengingstermijn betekent een vooruitgang op het gebied van de openbaarheid van bestuur en zal een impuls geven aan het historisch onderzoek naar de meer recente geschiedenis.

De wet gaat ervan uit dat iedere overheidslaag blijvend zorg draagt voor zijn archiefbescheiden. Alleen voor de provincies is op deze regel een uitzondering gemaakt. De provinciale archieven worden, zodra ze twintig jaar oud zijn en niet voor vernietiging in aanmerking komen, overgebracht naar het Rijksarchief in de provincie. De zorg komt dan bij de minister van OCW te liggen. De nieuwe Archiefwet biedt ons in art. 29 de mogelijkheid voorstellen te doen omtrent het beheer door het Rijk van onze overgebrachte provinciale archieven. De minister kan die voorstellen niet zonder meer naast zich neerleggen.

De zorg van gedeputeerde staten voor de provinciale archiefbescheiden

Onder zorg moet worden verstaan onze bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en bewaren van de archiefbescheiden. Deze zorg strekt zich ook uit tot de archiefbescheiden van de commissaris der Koningin als provinciaal orgaan, niet tot de archiefbescheiden van de commissaris opgemaakt in zijn rijkshoedanigheid.

Het beheer is de ambtelijke uitoefening van de zorg. Onder onze verantwoordelijkheid oefent de provinciale archiefinspecteur toezicht op dit beheer uit. De regeling van de zorg en het toezicht op het beheer draagt de wet op aan de Staten. Ten aanzien van het beheer van de provinciale archiefbescheiden zullen wij te zijner tijd een aparte beheersregeling vaststellen, zoals in de voorgestelde verordening is vermeld.

Het toezicht van gedeputeerde staten op de archiefzorg van lagere overheden

Onder de nieuwe wet is de toezichthoudende rol van gedeputeerde staten op de archiefzorg bij gemeenten, waterschappen, politieregio's en gemeenschappelijke regelingen uitgebreid. In de wet zijn enkele voormalige rijksbevoegdheden aan ons overgedragen. Zo kunnen wij voortaan bepalen of, in geval van ontoereikende archiefzorg, de sanctie van bewaring en beheer elders wordt opgelegd. Raadpleging vooraf van de provinciale archiefinspecteur bij het opstellen van selectielijsten en bij vervreemding van archiefbescheiden is voorgeschreven. Wij kunnen tevens machtiging geven voor vervanging van archiefbescheiden en bij het beperken van de openbaarheid van archiefbescheiden ouder dan 75 jaar.

Bevordering van gekwalificeerd archiefbeheer, vorming van regionale archiefdiensten

Evenmin als de Archiefwet 1962 legt de nieuwe Archiefwet de gemeenten en waterschappen een verplichting op tot aanstelling van een archivaris.

Wij onderschrijven de visie van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen dat de aanstelling van een archivaris, afzonderlijk of gezamenlijk met andere gemeenten en/of waterschappen in een regio, wenselijk is. Wij zullen dan ook ons stimuleringsbeleid voor gekwalificeerd archiefbeheer bij de lagere overheden, zoals wij dat sinds enkele decennia voeren, voortzetten. Daarbij bevorderen wij de totstandkoming van bovenlokale infrastructuren op het gebied van archiefbeheer. Ook dit is in de voorgestelde verordening opgenomen.

Verslaglegging door de provinciale archiefinspecteur

Iedere twee jaar brengt de provinciale archiefinspecteur verslag uit aan ons omtrent de bij de beheerders en zorgdragers uitgevoerde inspecties.

In het verslag is steeds de laatste stand van zaken met betrekking tot de uitoefening van onze archiefzorg, ons toezicht op de lagere organen en de bevordering van gekwalificeerde archiefbeheer op lokaal/regionaal niveau weergegeven. Na ontvangst zullen wij dit verslag ter behandeling inbrengen bij de Statencommissie Maatschappelijk Welzijn en Cultuur.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerp-besluit.

Haarlem, 1 februari 1997.

Gedeputeerde Staten voornoemd,

J.A. van Kemenade, voorzitter,

C.J.N. Versteden, griffier,

Uitgegeven op 13 februari 1997.

De Griffier der Staten van Noord-Holland.

Afdeling: ZWC

Contactpersoon: M. Loef (tel. 023-5144655)

Categorie: algemeen verbindende voorschriften

Titel: Archiefverordening van de provincie Noord-Holland

Datum: 01-02-1997

Nummer: 1997-11